

AKCİĞER KANSERİ

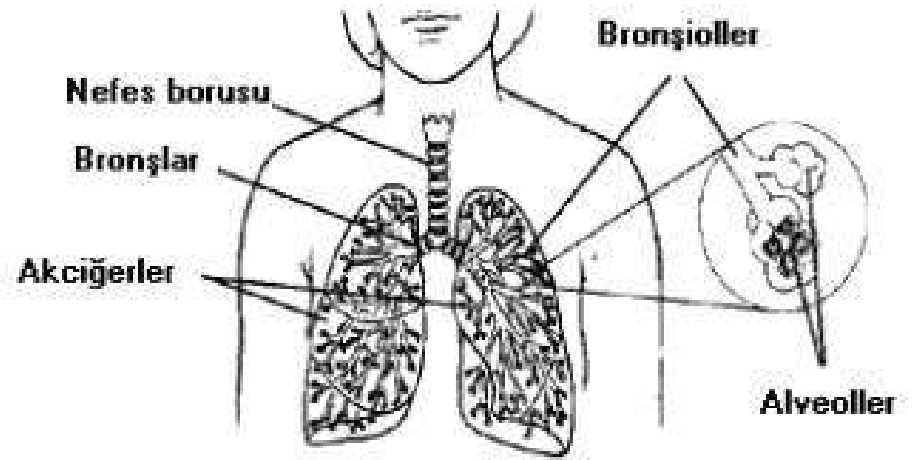

Doç.Dr.Filiz Koşar

Akciğer Kanseri Nedir?

- Kanserler genellikle ilk ortaya çıktığı dokuya göre adlandırılır.
- Akciğer kanseri ilk önce akciğerde başlar

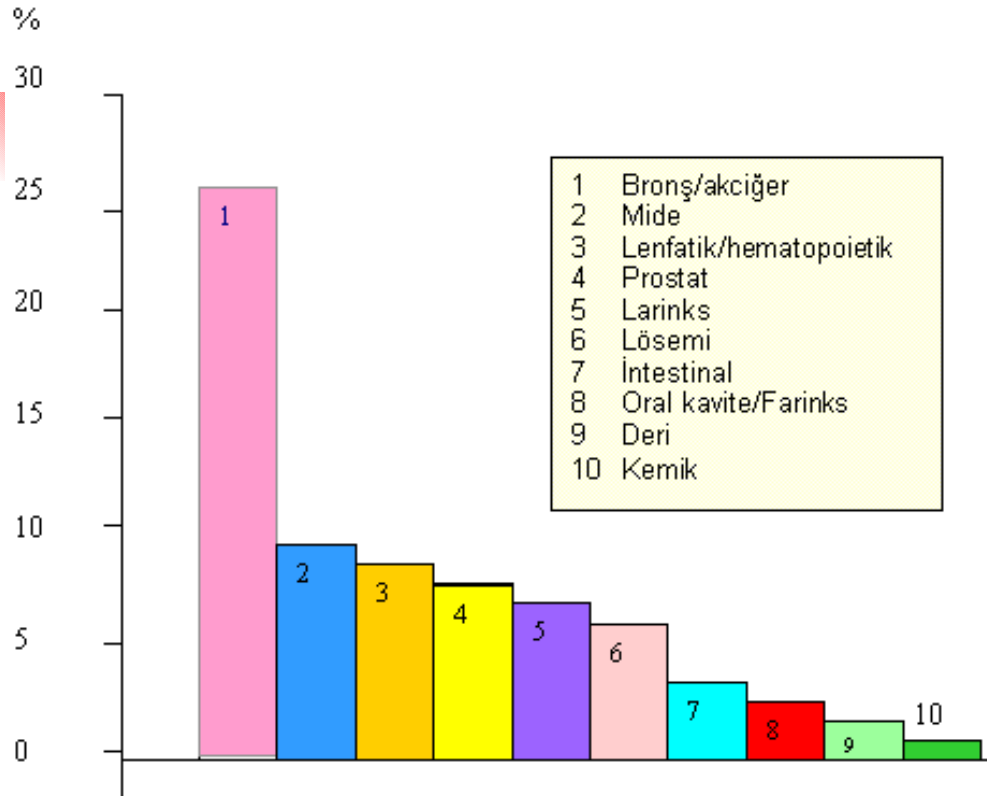
- Akciğerler göğüs boşluğumuzun büyük kısmını dolduran koni şeklinde, süngerimsi yapıda bir çift organdır
- Akciğerlerin başlıca görevi, vücut hücrelerinin artık maddesi olan karbondioksiti vücuttan atmak ve yaşam için temel gereksinim olan oksijeni vücuda almaktır.
- Akciğerler başlıca “bronş” denen hava içeren tüplerden, “alveol” denen hava keseciklerinden, kan ve akkan (lenf sıvısı) damarlarından oluşmuştur.

-
- Akciğer kanseri, yapısal olarak normal akciğer dokusundan olan hücrelerin ihtiyaç ve kontrol dışı çoğalarak akciğer içinde bir kitle (tümör) oluşturmasıdır.

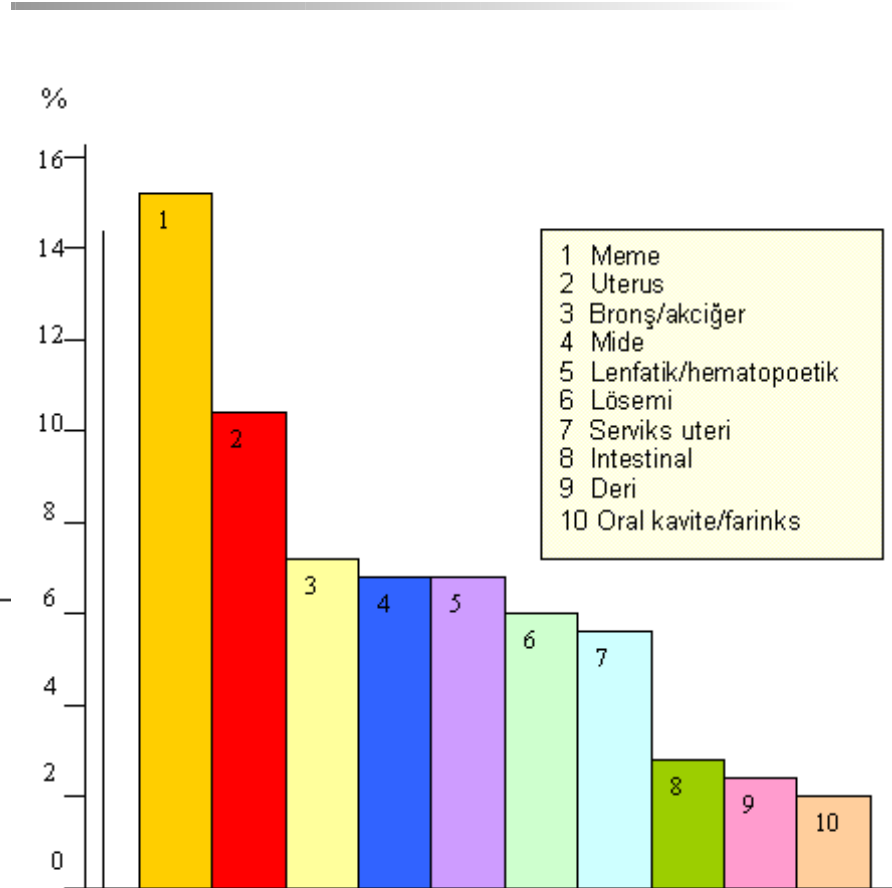

-
-
- Burada oluşan kitle öncelikle bulunduğu ortamda büyür, daha ileriki aşamalarda ise çevre dokulara veya dolaşım yoluyla uzak oranlara yayılarak (karaciğer, kemik, beyin vb. gibi) hasara yol açarlar. Bu yayılmaya **metastaz** adı verilir.

Akciğer Kanseri Ne Kadar Sıklıkta Ortaya Çıkar?

ŞEKİL 2: TÜRKİYE'DE ERKEKLERDE EN SIK GÖRÜLEN KANSER LOKALİZASYONLARI (1994 HASTANE KAYITLARINA GÖRE)

ŞEKİL 3: TÜRKİYE'DE KADINLARDA EN SIK GÖRÜLEN KANSER LOKALİZASYONLARI (1994 HASTANE KAYITLARINA GÖRE)

Akciğer Kanserinin Nedenleri, Risk Faktörleri Nelerdir?

- Akciğer kanserinin başlıca nedeni sigaradır.
- Tüm akciğer kanserlerinin %80-90'ı tek başına sigaraya bağlıdır.
- Risk sigara içme süresi, toplam içilen sigara, başlama yaşı ve içilen sigaranın tipine göre değişir.

- **Akciğer kanserine yakalanma riski oranı :**

Hiç sigara içmeyenlerde: % 3

Günde;

1 paket içenlerde: % 61

1-2 paket içenlerde: % 217

Akciğer Kanserinin Nedenleri, Risk Faktörleri Nelerdir?

- Sigara içen bir kadının akciğer kanserine yakalanma riski içmeyen bir kadına göre 1.5-153 kat daha fazladır. Ayrıca, aynı miktar sigaraya maruz kalan kadınların erkeklere göre 1.5-3 kat daha fazla akciğer kanserine yakalanma riskleri olduğu hesaplanmıştır.
- Aktif sigaradan sonra akciğer kanserinin en önemli ikinci risk faktörü pasif sigara maruziyeti veya diğer isimler olarak çevresel sigara maruziyeti veya dumanaltı olmaktır. Pasif sigara maruziyetinin tek başına ortalama 1.2-1.3 kat riski arttırdığı bildirilmektedir.

-
-
- Ailede akciğer kanseri olması akciğer kanserine yakalanma riskini arttırmaktadır.
  - Ailede akciğer kanseri olan ve hiç sigara içmemiş bir kadının akciğer kanseri riski 2.8 kat artmış iken;
  - Ailede akciğer kanseri olmayan ve sigara içen bir kadında bu risk 11.3 kat artmıştır;
  - Ailede akciğer kanseri olan ve sigara içen bir kadında ise bu riskin 30 kat arttığı gösterilmiştir.

-
-
- Asbestos denen tozlarla uğraşan işlerde çalışan kişilerde,
  - Çeşitli kimyasal maddelerle çalışılan iş kollarında çalışanlarda,
  - Daha önce akciğerden hastalık geçiren ve akciğerde nedbe dokusu gelişen kişilerde akciğer kanseri riski artmaktadır.

-
-
- Bazı beslenme özelliklerinin de akciğer kanseri riskini etkileyebileceği bilinmektedir.
  - Motorlu taşıtlara, fabrika bacalarına bağlı hava kirliliklerinin, evlerde uygun olmayan şekilde odun-kömür yakarak ısınmanın kanser yapıcı maddelerin oluşmasına neden olduğu gösterilmiştir.
  - Hava kirliliğinin akciğer kanseri riskini arttırabileceği düşünülmektedir ancak riskin derecesi belirlenememiştir.

-
-
- Daha önceden akciğer kanseri geçirmiş olmak: Bir kere akciğer kanseri nedeniyle ameliyat olmuş, veya ışın tedavisi uygulanmış olanlarda ikinci bir kanser gelişme riski vardır. Sigara içmek bu riski ayrıca arttırır.

Belirtileri Nelerdir?

- Hastalık oldukça ileri aşamalara gelene kadar önemli şikayete yol açmayabilir. Bu sinsi karakter, akciğer kanserini bu kadar tehlikeli yapan en önemli faktördür.

Eğer sigara kullanan ve buna bağlı kronik bronşiti olan biriyseniz,

- mevsimsel öksürük ve balgam şikayetlerinin süreklilik kazanması,
- balgamda kan görülmesi,
- giderek artan nefes darlığı,
- özellikle sırtta kürek kemiklerinin arasına veya omuzlara yayılan batıcı nitelikte göğüs ağrısı

kanser için şüphe uyandırması gereken şikayetlerdir.

Hastalığın ilk aşamalarında, çoğunlukla bunların hiçbiri olmadan,

- **iştahsızlık,**
- **halsizlik,**
- **kilo kaybı ve terleme**

gibi şikayetler görülmektedir.

Hiçbir bulgu vermeyen hasta grubu da az değildir.

Akciğer kanserleri mikroskop altında izlenen hücrelerin görüntüsüne göre iki ana guruba ayrılır.

- 1. Küçük hücreli (yulaf hücreli) akciğer kanseri
- 2. Küçük hücreli-dışı akciğer kanseri.

Bunlar mikroskop altında izlenen kanserli hücrenin görüntüsüne göre ayrılır.

- **KÜÇÜK HÜCRELİ-DIŞI AKCİĞER KANSERİ:**

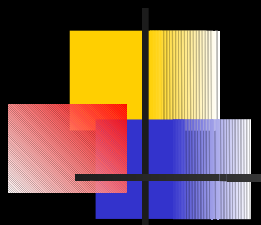
Tüm akciğer kanserlerinin %75'ini oluşturur.

- **KÜÇÜK HÜCRELİ AKCİĞER KANSERİ:**

Daha nadir görülen bu tür, oldukça hızlı seyirlidir ve tanı konduğu zaman çoğunlukla vücudun başka bölümlerine yayılmış olarak karşımıza çıkar.

Hastalık Aşamaları Nelerdir (Evreleme)?

- Kanser tanısı konduktan sonra hekiminiz öncelikle hastalığın yaygınlığını veya bir başka deyişle hangi aşamada olduğunu (evre) saptayacaktır.

- Düz akciğer röntgenleri ile akciğerde kitle görülen hastalara,öncelikle bilgisayarlı tomografi çekilir

Elde edilen üç boyutlu görüntü ile kitleye nasıl ulaşılacağına karar verilir

- Hastadan ya tomografi rehberliğinde ya da bronkoskopi dediğimiz ince bükülebilir bir tüple akciğerine ulaşılarak iğneyle parça alınır. Bu işleme **biyopsi** adı verilir. **Kanser tanısı bu biyopsi örneğinin patoloji kliniğinde incelenmesi sonucunda kesinleşir.**

Dođru evreyi
saptamak için
hekiminizin

- akciğer röntgeni,
- toraks ve batın bilgisayarlı tomografi
- magnetik rezonans görüntülemesi,
- kemik taraması
- beyin bilgisayarlı tomografisi istemesi gerekebilir

-
-
- Tüm akciğer kanserli hastalarda tedavi seçenekleri vardır.
  - Üç tür tedavi kullanılmaktadır.
  - ✓ Cerrahi (kanseri alıp çıkartmak)
  - ✓ Radyasyon (ışın) tedavisi (yüksek-doz x-ışınları veya diğer yüksek-enerjili ışınlar kullanarak kanser hücrelerinin öldürülmesi)
  - ✓ Kemoterapi (kanser hücrelerini öldürmek üzere ilaçlar kullanılması)

AKCİĞER KANSER RİSKİNİ AZALTAN BEŞ BASAMAK

- **1. BASAMAK:** SİGARA İÇMEYİN VEYA HİÇ BİR TÜTÜNÜ KULLANMAYIN.
- Şayet sigara içiyorsanız hemen bırakın içmiyorsanız sigara dumanından uzak durun.
- **2. BASAMAK:** BOL MİKTARDA MEYVE SEBZE TÜKETİN.
- En azında günde 5 porsiyon sebze ve meyve tüketin.
- **3. BASAMAK:** DÜŞÜK YAĞLI YİYECEKLERİ SEÇİN.
- Yiyecek ve içeceklerde düşük yağ oranı taşıyanları seçin, kırmızı et ve et ürünlerini kesin, daha az kek, bisküi, pasta tüketin.
- **4. BASAMAK:** FİZİKSEL OLARAK AKTİF OLUN.
- Sağlıklı bir yaşam için aktif olmak akciğer kanser riskini azaltır Önerilen haftada bir kez mutlaka egzersiz yapın.
- **5. BASAMAK:** ALKOL KULLANIMINI AZALTIN.

Nasıl Tedavi Edilir?

Küçük hücreli dışı akciğer kanseri tedavisi:

- Hastalığın erken evrelerinde (evre I ve II, bazı evre III hastalar) ameliyatla tümörlü doku, etraftan bir miktar sağlam doku çıkarılarak, bazen tüm bir akciğer lobu alınarak temizlenebilir.

-
-
- Genel olarak ameliyatla tamamen çıkarıldığı ve çevrede hiç hastalık kalmadığı durumlarda başka tedaviye gerek yoktur.
  - Ameliyat sonrası hekiminiz sizi düzenli aralıklarla kontrole çağıracaktır.
  - Nadiren ameliyat sonrasında bazı hastalara ışın tedavisi (radyoterapi) tavsiye edilebilir.

